



PROKURATURA REJONOWA
W PUŁAWACH
ul. Lubelska 7
24 – 100 PUŁAWY



4163-5.Ds.646.2022

POSTANOWIENIE
o odmowie wszczęcia śledztwa

Puławy, dnia 6 czerwca 2022 r.

Ziemowit Sułek – prokurator Prokuratury Rejonowej w Puławach, po zapoznaniu się z zawiadomieniem Janusza Kowalskiego z dnia 8 maja 2022 r. przesłanym drogą elektroniczną z załącznikami oraz zgromadzonym w sprawie, w trybie art. 307 § 1 kpk materiałem w sprawie:

- I przekroczenia uprawnień przez Burmistrza Kazimierza Dolnego i świadomego wprowadzenia w projekcie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego zapisów naruszających Studium, czego skutkiem było podjęcie błędnej, potwierdzającej nieprawdę, uchwały przez radnych w postaci uchwały Nr XXXVI/261/21 w dniu 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, co miało miejsce od daty bliżej nieustalonej 2016 r. do 30 grudnia 2021r. w Kazimierzu Dolnym woj. lubelskiego tj. o czyn z art. 231§1kk ;
- II poświadczenia nieprawdy przez radnych w podjętej w dniu 30 grudnia 2021 r. uchwale Nr XXXVI/261/21 Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka , co miało miejsce w dniu 30 grudnia 2021r. w Kazimierzu Dolnym woj. lubelskiego tj. o czyn z art. 271§1kk;
- III przekroczenia uprawnień przez Burmistrza Kazimierza Dolnego w toku postępowania administracyjnego w przedmiocie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka poprzez wskazanie zapisów w projekcie MPZP niezgodnych z uchwałą Rady Miejskiej Kazimierza Dolnego Nr VI/28/2003 z 28 marca 2003 r. oraz niespełniających wymogów formalnych zapisów ograniczających wysokość obiektów budowlanych do wysokości 9 metrów niezgodnych z uchwałą Rady Miejskiej Kazimierza Dolnego Nr VI/28/2003 z 28 marca 2003 r., ujęciu części obszaru jako budowlanego niezgodnie ze Studium, co miało miejsce w okresie pomiędzy 2003 r. daty bliżej nieustalonej a grudniem 2021r.

daty bliżej nieustalonej w Kazimierzu Dolnym woj. lubelskiego
tj. o czyn z art. 231§1kk.

na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk

postanowił:

odmówić wszczęcia śledztwa w przedmiotowej sprawie - wobec braku ustawowych znamion
czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 kpk)

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 8 maja 2022 r. Janusz Kowalski powiadomił Prokuraturę Rejonową w Puławach o podejrzeniu zaistnienia przestępstw w toku postępowania administracyjnego zakończonego uchwałą Nr XXXVI/261/21 Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru gminy Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka. Miały one polegać na:

- I przekroczeniu uprawnień przez Burmistrza Kazimierza Dolnego i świadomym wprowadzeniu w projekcie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego zapisów naruszających Studium, czego skutkiem było podjęcie błędnej, potwierdzającej nieprawdę, uchwały przez radnych w postaci uchwały Nr XXXVI/261/21 w dniu 30 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- II poświadczeniu nieprawdy przez radnych w podjętej w dniu 30 grudnia 2021 r. uchwale Nr XXXVI/261/21 Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka;
- III przekroczeniu uprawnień przez Burmistrza Kazimierza Dolnego w toku postępowania administracyjnego w przedmiocie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka poprzez wskazanie zapisów w projekcie MPZP niezgodnych z uchwałą Rady Miejskiej Kazimierza Dolnego Nr VI/28/2003 z 28 marca 2003 r. oraz niespełniających wymogów formalnych zapisów ograniczających wysokość obiektów budowlanych do wysokości 9 metrów

niezgodnych z uchwałą Rady Miejskiej Kazimierza Dolnego Nr VI/28/2003 z 28 marca 2003 r., ujęciu części obszaru jako budowlanego niezgodnie ze Studium.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału ustalono, co następuje:

W dniu 30 grudnia 2021 r. Rada Miejska w Kazimierzu Dolnym podjęła uchwałę Nr XXXVI/261/21 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale. Powyższa uchwała została doręczona organowy nadzoru przez Burmistrza Kazimierza Dolnego w dniu 5 stycznia 2022 r. W dniu 4 lutego 2022 r. Wojewoda Lubelski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze Nr IF-II.4131.7.2022, ogłoszone w dniu 7 lutego 2022 r. pod poz. 650 w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, stwierdzające nieważność przedmiotowej uchwały. Z treści uzasadnienia rozstrzygnięcia nadzorczego z dnia 4 lutego 2022 r. Wojewody Lubelskiego wynikało, że warunkiem uchwalenia MPZP przez Radę Miejską w Kazimierzu Dolnym było stwierdzenie przez ten organ, że zapisy projektu Planu nie są sprzeczne z warunkami – ustaleniami Studium, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Planu; sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy.

W ocenie Wojewody Lubelskiego doszło, do naruszenia, w toku procedury planistycznej, w sposób istotny trybu sporządzania planu miejscowego. Polegało to na braku ponownienia uzgodnienia/opiniowania zmienionego projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie. Wojewoda wskazał, iż Burmistrz Kazimierza Dolnego nie udostępnił ostatecznej wersji projektu planu miejscowego w celu uzyskania jego uzgodnienia.

Ponadto, w ocenie nadzoru, uchwała Nr XXXVI/261/21 podjęta została również z istotnym naruszeniem zasad sporządzania planu miejscowego. Wojewoda przyjął, iż faktycznie skala mapy na której zostało sporządzone Studium, nie wskazuje precyzyjnie granicy poszczególnych terenów o określonych kierunkach zagospodarowania. Nie może to skutkować jednak generalnym uzasadnieniem dla powiększenia terenów budowlanych. Ponadto teren oznaczony symbolem 1.US w MPZP dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka, w Planie ujęto jako teren zabudowany usług sportu i rekreacji – stok narciarski o pow. 6,08 ha. W Studium, zakazana jest lokalizacja na tym terenie (US1) obiektów kubaturowych na trwale związanych z gruntem, nie związanych z urządzeniami niezbędnymi do funkcjonowania stoku narciarskiego. Dotyczyło to w szczególności ujętych w planie usług hotelarskich.

Przypomnieć należy, iż Rada Miejska Kazimierza Dolnego uchwałą nr V/20/15 z dnia 19 marca 2015 r. dokonała zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kazimierz Dolny. Jak wynika z lektury protokołu Nr XXXVI z 21 sesji Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2021 r., oprócz radnych udział brali między innymi projektant – Andrzej Zastawnik z „Architektoniczno-Urbanistycznej Pracowni MAM” w Krakowie, radca prawny Grzegorz Abramek.

Przedłożony i będący przedmiotem sesji Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym w dniu 30 grudnia 2021 r., wg relacji Andrzeja Zastawnik, projekt MPZP był tworzony od 2016 r. i wielokrotnie modyfikowany.

Z kategoriycznego stanowiska projektanta jednoznacznie wynikało, że rozwiązania w przedmiotowym projekcie Planu są zgodne ze Studium. Odnosząc się do stwierdzonych przez radnych, de facto w grę wchodziło stanowisko radnego Janusza Kowalskiego, rozbieżności Andrzej Zastawnik wskazał ...”rysunek studium sporządzony jest na mapie topograficznej (...) w jej treści nie występują granice działek, ani numery działek. Mapa topograficzna jest robiona (...) w innym układzie współrzędnych, niż mapa sytuacyjna – wysokościowa, na której robiony był plan (...). Więc już przez (...) nakładanie tych dwóch map sporządzonych w różnych układach współrzędnych następują pewne nieścisłości. (...) właściwie na każdym etapie sporządzenia do tego projektu planu (...) nie tylko państwo radni (...) mogli zapoznać się z kształtem tego planu (...) ten projekt był zamieszczony na stronach internetowych Urzędu Miasta”...” (str. 36 protokołu Nr XXXVI/21 sesji Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym w dniu 30 grudnia 2021 r.).

W dalszej części Z-ca Burmistrza Bartłomiej Godlewski wskazał, iż uwagi Janusza Kowalskiego odnoszą się do Studium, nie zaś do projektu Planu, który jest zgodny ze Studium. Podczas głosowania dwunastu radnych zajęło stanowisko, iż projekt MPZP nie narusza ustaleń studium. Przeciwno było dwóch, w tym Janusz Kowalski. Za podjęciem uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny, w obrębach Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka, było 12 radnych, przeciwko 3, w tym Janusz Kowalski. W konsekwencji, Rada Miejska podjęła uchwałę Nr XXXVI/261/21 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka.

Ostatnim orzeczeniem, podjętym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, w procedurze administracyjnej dot. projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny w obrębach: Kazimierz Dolny,

Mięćmierz – Okale, Cholewianka było postanowienie z dnia 2 marca 2021 r. znak: WSTV.610.4.2022.AS wydane na wniosek Burmistrza Kazimierza Dolnego z dnia 1 lutego 2021 r. znak GPA.6722.1.11.2015/2021 o ponownym przedstawieniu do uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Odnosząc się do kwestii prawnych należy wskazać, że zasady kształtowania polityki przestrzennej, w tym jednostki samorządu terytorialnego, zostały określone ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przewodnią zasadą nakreśloną przez ustawodawcę jest dążenie do ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju terenów. W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury; należy ekonomiczna przestrzeń, prawo własności, potrzeby interesu publicznego. Ustalając przeznaczenie terenu lub określając potencjalny sposób zagospodarowania i korzystania z terenu organ waży interes publiczny i interesy prywatne. Zgodnie z brzmieniem art. 3 pkt 1 wskazanej powyżej ustawy, do zadań własnych gminy należy w szczególności uchwalanie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z brzmieniem art. 5, projekty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzają osoby, które spełniają warunki określone przez ustawodawcę.

W zakresie prawa własności w ustawie tej wskazano, że ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kształtują wraz z innymi przepisami, sposób wykonywania prawa własności. Oznacza to, co znajduje potwierdzenie w art. 6 pkt 2 ustawy, że realizacja własności w zakresie zagospodarowania terenu musi być zgodna z warunkami ustalonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Z kolei rozstrzygnięcie organu samorządu terytorialnego o nieuwzględnieniu wniosków dot. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwag odnoszących się między innymi do projektu studium, uwag do projektu planu zagospodarowania przestrzennego, nie podlegają zaskarżeniu do sądu administracyjnego. Przyczyną takich rozwiązań ze strony ustawodawcy była chęć uniknięcia paraliżu w prowadzonej polityce przestrzennej samorządu terytorialnego.

Organem doradczym, na szczeblu gminy, w zakresie polityki urbanistycznej jest gminna komisja urbanistyczno-architektoniczna. Studium, co prawda nie stanowi aktu prawa miejscowego, ale jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Projekt studium wraz z listą nieuwzględnionych uwag, wniesionych przez osoby prawne, osoby fizyczne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, organ wykonawczy (w tym przypadku burmistrz) przedstawia radzie gminy, która je uchwała rozstrzygając o sposobie rozpatrzenia uwag. Załącznikami do uchwały o uchwaleniu Studium jest tekst i rysunek Studium oraz rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag. W dalszej kolejności burmistrz przedstawia wojewodzie powyższe dokumenty oraz dokumentację prac planistycznych, w celu oceny ich zgodności z przepisami prawnymi. By dokonać ustalenia przeznaczenia terenów, określenia sposobu zagospodarowania i zabudowy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Burmistrz sporządza projekt zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z zapisami Studium. Projekt ten zawiera uzasadnienie, które musi spełniać wymogi określone art. 15 ustawy.

Konsekwencją negatywnej oceny ze strony rady gminy rozwiązań zawartych w projekcie MPZP, jest wykonanie określonych art. 17 ustawy czynności przez burmistrza. Jedynym organem na szczeblu gminy, uprawnionym do oceny zgodności projektu MPZP z ustaleniami Studium, jest rada gminy. W przypadku pozytywnej oceny organ ten, w formie uchwały, uchwała plan miejscowy rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu. Z kolei burmistrz przedstawia wojewodzie uchwałę z załącznikami oraz dokumentacją planistyczną w celu oceny ich zgodności z przepisami prawnymi.

Zgodnie z brzmieniem art. 29, uchwała rady gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego zagospodarowania obowiązuje nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa. Wejście w życie miejscowego planu skutkuje utratą mocy obowiązującej innych planów zagospodarowania przestrzennego.

Również ustawodawca uregulował zagadnienie braku możliwości wykorzystania lub ograniczenia wykorzystania nieruchomości w związku z uchwaleniem planu miejscowego lub jego zmianą. W takim przypadku właściciel albo wieczysty użytkownik może żądać od gminy odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienie nieruchomości lub jej części.

W tym miejscu należy przytoczyć fragment wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 2003 r., zgodnie z którym ...”Stwierdzenie nieważności uchwały jest aktem deklaratoryjnym, a zatem rodzi skutki ex tunc – z mocą wsteczną od daty podjęcia uchwały. Tym samym uchwała jest nieważna od chwili jej podjęcia, a zatem prawnie bezskuteczna”....

W orzecznictwie istnieje przeważający pogląd, że nieważność MPZP nie stanowi podstawy do stwierdzenia między innymi nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę.

Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 156 § 1 pkt 2 kpa brak jest możliwości stwierdzenia nieważności decyzji wydanej w oparciu o akt prawa miejscowego, którego ważność została stwierdzona w późniejszej dacie, gdyż brak podstawy prawnej odnosić można tylko do naruszenia prawa obowiązującego w dniu wydania decyzji.

Reasumując należy stwierdzić, że nieważność MPZP powoduje powrót do stanu sprzed uchwaleniem tego aktu prawa miejscowego (to jest albo do poprzedniego obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego lub, jeśli takowego nie było do tzw. „Luki planistycznej” – brak obowiązywania MPZP.

W realiach niniejszej sprawy nie sposób przyjąć, by Burmistrz Kazimierza Dolnego przedkładając Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka, miał świadomość niedopełnienia obowiązków czy też przekroczenia uprawnień, jak też by projekt Planu nie odpowiadał warunkom Studium. Powyższy wniosek wynika z lektury protokołu Nr XXXVI sesji Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym z dnia 30 grudnia 2021 r., w szczególności jednoznacznego stanowiska Andrzeja Zastawnika. Wyklucza to świadomość, po stronie burmistrza, w postaci pewności czy też możliwości naruszenia przez niego uprawnień lub niewypełnienia obowiązków, a tym, bardziej działania na szkodę interesu publicznego czy też prywatnego. Brak również jest podstaw do przyjęcia, by przedstawiciel organu wykonawczego samorządu Kazimierza Dolnego miał świadomość, że przedłożony projekt planu zawiera dane poświadczające nieprawdę w zakresie braku niezgodności ze Studium i w konsekwencji doprowadził (obejmował swoim zamiarem) wyłudzenie poświadczenia nieprawdy w postaci uchwały Rady Miejskiej Kazimierza Dolnego z dnia 30 grudnia 2021 r. nr XXXVI/261/21 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Kazimierz Dolny, w obrębach: Kazimierz Dolny, Mięćmierz – Okale, Cholewianka.

Nie sposób też, biorąc pod uwagę lekturę protokołu z przebiegu posiedzenia sesji Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym, by radni, głosując za przyjęciem uchwały Rady Miejskiej w Kazimierzu Dolnym z dnia 30 grudnia 2021 r., poświadczyli w niej nieprawdę ze względu na niekompletność strony podmiotowej w postaci występowania zamiaru bezpośredniego lub wynikowego. Oceny tej nie zmieniają wypowiedzi Janusza Kowalskiego – jako radnego uczestniczącego bardzo aktywnie w obradach, w tym na sesji komisji gminnych. Z tych też względów postanowiono jak na wstępie.

Zasygnalizować wypada, że w ocenie prokuratora, istniejące niewątpliwie w samorządzie Kazimierza Dolnego pomiędzy poszczególnymi osobami nieprozumienia próbuje się rozwiązać za pośrednictwem organów ścigania. Przypomnieć należy, że kadencja radnych jak i burmistrza jest ustawowo określona i nic nie stoi na przeszkodzie podjęcia takich działań w społeczności lokalnej, by w formie referendum podjąć czynności odwołania ze stanowiska burmistrza czy też w okresie ustawowo zarządzonych wyborów samorządowych.

PROKURATOR PROKURATURY REJONOWEJ
W PUŁAWACH
Ziemowit Sufek

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1 k.p.k., art. 325a § 2 k.p.k. oraz 465 § 2 k.p.k.):

- pokrzywdzonemu
- instytucji wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k.,
- osobie wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k., jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 k.p.k.).

Jeżeli ponownie zostanie wydane postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa – dochodzenia*) postanowienie to podlega zaskarżeniu do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 i § 1a k.p.k. (tj. prawo do złożenia zażalenia) może wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu prokuratora nadrzędnego o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia (art. 330 § 2 k.p.k., art. 55 § 1 k.p.k.).

Akt oskarżenia powinien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 k.p.k..

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 k.p.k.).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1 k.p.k., przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy (art. 306 § 1b k.p.k.).

3. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a k.p.k.).

4. Zażalenie na powyższe postanowienie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie.

Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2 i art. 460 k.p.k.).

Zarządzenie:

Stosownie do art. 100 § 4 w zw. z art. 106 k.p.k. i 305 § 4 k.p.k. doręczyć odpis postanowienia:

1) pokrzywdzonym:

– Rada Miejska w Kazimierzu Dolnym

- Janusz Kowalski

wraz z pisemnym pouczeniem o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego na adres wskazany w załączniku adresowym – Tom nr

1) pełnomocnikowi pokrzywdzonemu(ej)

2) instytucji wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k. **)

3) osobie wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k., art. 306 § 1 pkt 3 k.p.k. jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw k**)

Stosownie do art. 305 § 4 k.p.k. powiadomić o odmowie wszczęcia śledztwa osobę zawiadamiającą o przestępstwie, której prawa nie zostały naruszone k**)

PROKURATOR PROKURATURY REJONOWEJ
W PUŁAWACH
Ziemowit Sułek

Sygn. akt **4163-5.Ds.646.2022**

Załącznik do protokołu przesłuchania
pokrzywdzonego w dniu

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH POKRZYWDZONEGO W POSTĘPOWANIU KARNYM

Pokrzywdzony jest stroną w postępowaniu przygotowawczym poprzedzającym wniesienie sprawy do sądu (art. 299 § 1¹⁾).

W postępowaniu sądowym pokrzywdzony może być stroną (oskarżycielem posiłkowym), jeżeli tego zażąda. Oświadczenie w tej sprawie składa się najpóźniej do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego (art. 53 i art. 54 § 1). Jeżeli nie złożysz takiego oświadczenia, nie będziesz mógł/mogła skorzystać z uprawnień oskarżyciela posiłkowego w postępowaniu sądowym. Oświadczenie możesz złożyć na piśmie lub ustnie do protokołu.

Przedstawiciel lub opiekun pokrzywdzonego małoletniego, całkowicie albo częściowo ubezwłasnowolnionego lub nieporadnego może wykonywać jego prawa (art. 51). Osoba najbliższa lub pozostająca na utrzymaniu zmarłego pokrzywdzonego może wykonywać jego prawa (art. 52).

Jeżeli jesteś pokrzywdzonym lub wykonujesz jego prawa, przysługują Ci wymienione poniżej uprawnienia:

1. Pomoc prawna

- Masz prawo do korzystania z pomocy ustanowionego przez Ciebie pełnomocnika, którym może być adwokat lub radca prawny. Nie możesz mieć więcej niż trzech pełnomocników z wyboru jednocześnie (art. 77, art. 87 § 1 i 2 i art. 88).
- Jeżeli wykazesz, że nie stać Cię na pełnomocnika, sąd może na Twój wniosek wyznaczyć pełnomocnika z urzędu, również w celu dokonania określonej czynności procesowej (art. 78 i art. 88). Wniosek możesz złożyć także za pośrednictwem prokuratora, który przekaże go do sądu (art. 116 i art. 118 § 3).

2. Korzystanie z pomocy tłumacza

Masz prawo do bezpłatnej pomocy tłumacza przy przesłuchaniu lub zapoznaniu z treścią dowodu, jeżeli nie mówisz po polsku, a także – w razie potrzeby – jeżeli jesteś osobą głuchą lub niemą (art. 204 § 1 i 2).

3. Dostęp do akt sprawy

Możesz żądać dostępu do akt sprawy, sporządzenia z nich odpisów i kopii, także po zakończeniu postępowania przygotowawczego (śledztwa lub dochodzenia). W postępowaniu przygotowawczym można odmówić Ci dostępu do akt ze względu na ważny interes państwa lub dobro postępowania. W przypadku odmowy, gdy złożysz wniosek, zostaniesz poinformowany/poinformowana o możliwości udostępnienia Ci akt w późniejszym terminie. Akta mogą być udostępnione w postaci elektronicznej. Prokurator nie może odmówić Ci dostępu do akt sprawy, jeżeli został wyznaczony termin końcowego zaznajomienia z materiałami sprawy przez podejrzanego (art. 156).

4. Usprawiedliwianie nieobecności

W wypadku gdy zostałeś wezwany / zostałaś wezwana do osobistego stawiennictwa, usprawiedliwienie nieobecności z powodu choroby jest możliwe wyłącznie po przedstawieniu zaświadczenia wystawionego przez lekarza sądowego. Inne zaświadczenie lub zwolnienie jest niewystarczające (art. 117 § 2a).



- 1) Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, 413, 568, 1086 i 1458).

5. Postępowanie mediacyjne

- Możesz żądać skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego, aby pogodzić się z oskarżonym i ewentualnie uzgodnić z nim sposób naprawienia szkody (art. 23a § 1). Udział w postępowaniu mediacyjnym jest dobrowolny.
- Postępowanie mediacyjne prowadzi ustanowiony mediator, który jest obowiązany zachować w tajemnicy przebieg postępowania mediacyjnego (art. 178a).

6. Odszkodowanie

Możesz złożyć wniosek o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę aż do zamknięcia przewodu sądowego (art. 49a). Wniosek możesz złożyć na piśmie lub ustnie do protokołu.

7. Prawo do informacji

- Będziesz poinformowany/poinformowana, że tymczasowe aresztowanie stosowane wobec podejrzanego zostało uchylone lub zmienione na inny środek zapobiegawczy oraz o jego ucieczce z aresztu śledczego, chyba że z tego uprawnienia zrezygnujesz (art. 253 § 3).
- Możesz złożyć wniosek do sądu o poinformowanie o zarzutach przedstawionych oskarżonemu oraz o ich kwalifikacji prawnej. Jeżeli wnioski złoży wielu pokrzywdzonych, informacja o zarzutach i ich kwalifikacji prawnej może być umieszczona w ogłoszeniu na stronie internetowej sądu (art. 337a).
- Będziesz poinformowany/poinformowana o miejscu i terminie rozprawy (art. 350 § 4).
- Będziesz poinformowany/poinformowana o miejscu i terminie posiedzenia sądu w przedmiocie: umorzenia postępowania, warunkowego umorzenia postępowania oraz wydania wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy (art. 339, art. 341 i art. 343).
- W postępowaniu przygotowawczym możesz złożyć wniosek o poinformowanie przez sąd o sposobie zakończenia sprawy listem zwykłym, za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej. Otrzymasz wówczas odpis prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie lub jego wyciąg, które mogą być przesłane w postaci elektronicznej (art. 299a § 2).

8. Kompensata państwowa

Możesz złożyć do sądu wniosek o kompensatę, gdy jesteś obywatelem polskim lub obywatelem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych (Dz. U. z 2016 r. poz. 325). Wniosek obejmuje utracone zarobki lub inne środki utrzymania, koszty związane z leczeniem i rehabilitacją i koszty pogrzebu, gdy są skutkiem czynu zabronionego. Wniosek możesz złożyć jedynie wówczas, gdy nie możesz uzyskać środków od sprawcy, z tytułu ubezpieczenia lub ze środków pomocy społecznej.

9. Anonimizacja danych

Dane dotyczące Twojego miejsca zamieszkania i miejsca pracy, adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu lub telefaksu nie są ujawniane w aktach sprawy. Będą umieszczone w odrębnym załączniku wyłącznie do wiadomości organu prowadzącego postępowanie. Można je ujawnić tylko wyjątkowo (art. 148a i art. 156a).

10. Ochrona, pomoc i wsparcie

- W razie zagrożenia dla Twojego życia lub zdrowia lub osób Ci najbliższych możesz złożyć wniosek o ochronę Policji na czas czynności procesowej, a jeżeli stopień zagrożenia jest wysoki – o ochronę osobistą lub pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu. Wniosek o udzielenie ochrony należy skierować do komendanta wojewódzkiego Policji za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie albo sądu (art. 1–17 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21)).
- Masz prawo otrzymać bezpłatną pomoc medyczną, psychologiczną, rehabilitacyjną, prawną oraz materialną w Sieci Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem (art. 43 § 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 523 i 568)). Prawo to przysługuje także osobom Ci najbliższym. Szczegółowe informacje możesz uzyskać na stronie internetowej <https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl> lub pod numerem telefonu: +48 222 309 900.
- Możesz wskazać osobę, która będzie obecna podczas czynności z Twoim udziałem w postępowaniu przygotowawczym, o ile nie uniemożliwi to przeprowadzenia czynności lub nie utrudni jej w istotny sposób (art. 299a § 1).
- Możesz wskazać osobę, która będzie obecna podczas czynności z Twoim udziałem w postępowaniu przygotowawczym, o ile nie uniemożliwi to przeprowadzenia czynności lub nie utrudni jej w istotny sposób (art. 299a § 1).
- Możesz złożyć wniosek o wykonanie zakazu zbliżania się lub kontaktowania się przez sprawcę także w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej na podstawie europejskiego nakazu ochrony (art. 611w–611wc).

11. Zwrot kosztów poniesionych w związku z postępowaniem karnym

Możesz złożyć wniosek do sądu o zwrot wydatków, które poniosłeś/poniosłaś w związku z postępowaniem karnym, w tym wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika lub ze stawiennictwem w sądzie (art. 618j i art. 627).

12. Uprawnienia procesowe

- Jeżeli złożyłeś/złożyłaś zawiadomienie o przestępstwie, na Twój wniosek wydaje się potwierdzenie złożenia zawiadomienia (art. 304b).
- Możesz złożyć wniosek o dokonanie czynności w prowadzonym postępowaniu, np. o przesłuchanie świadka, uzyskanie dokumentu, dopuszczenie opinii biegłego (art. 315 § 1).
- Twój wniosek zostanie nieuwzględniony, jeżeli (art. 170 § 1):
 - przeprowadzenie dowodu jest niedopuszczalne,
 - okoliczność, która ma być udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albo jest już udowodniona zgodnie z Twoim twierdzeniem,
 - dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności,
 - dowodu nie da się przeprowadzić,
 - wniosek o dokonanie czynności w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania lub został złożony po terminie określonym przez prowadzącego postępowanie, o którym zostałeś zawiadomiony / zostałaś zawiadomiona.
- Prowadzący postępowanie nie może odmówić Ci udziału w czynności, jeżeli złożyłeś/złożyłaś wniosek o jej przeprowadzenie (art. 315 § 2).
- Możesz zażądać dopuszczenia do udziału w innych czynnościach postępowania. Prokurator może odmówić Ci udziału w tych czynnościach w szczególnie uzasadnionym przypadku ze względu na ważny interes postępowania (art. 317).
- Jeżeli czynności postępowania nie będzie można powtórzyć, możesz wziąć w niej udział, chyba że zachodzi niebezpieczeństwo utraty lub zniekształcenia dowodu w razie zwłoki (art. 316 § 1).
- Jeżeli istnieje obawa, że świadka nie będzie można przesłuchać na rozprawie, możesz wystąpić o jego

przesłuchanie przez sąd lub zwrócić się do prokuratora o spowodowanie przesłuchania świadka w tym trybie (art. 316 § 3).

- Jeżeli w postępowaniu zostanie dopuszczony dowód z opinii biegłego, możesz wziąć udział w przesłuchaniu biegłego oraz zapoznać się z jego opinią, jeżeli została złożona na piśmie (art. 318).
- Możesz zażądać, by Cię przesłuchano, jeżeli odstąpiono od tej czynności w śledztwie lub dochodzeniu. Twoje żądanie nie zostanie uwzględnione, gdy będzie to prowadziło do przewlekłości postępowania (art. 315a).
- Możesz złożyć zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania (śledztwa lub dochodzenia) (art. 306 § 1 i 1a) w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia. Przysługuje Ci w związku z tym prawo do przejrzenia akt sprawy, które prokurator może udostępnić Ci także w formie elektronicznej (art. 306 § 1b).
- Możesz złożyć zażalenie na bezczynność organu, jeżeli w ciągu 6 tygodni od złożenia zawiadomienia o przestępstwie nie zostaniesz powiadomiony/powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia (art. 306 § 3).
- Możesz złożyć wniosek o uzupełnienie śledztwa lub dochodzenia. Wniosek należy złożyć w terminie 3 dni od daty końcowego zaznajomienia podejrzanego z materiałami postępowania (art. 321 § 5).
- Możesz złożyć zażalenie na postanowienia i zarządzenia zamykające drogę do wydania wyroku (chyba że ustawa stanowi inaczej), co do środka zabezpieczającego oraz jeżeli jest to przewidziane w ustawie (art. 459). Oprócz zażaleń na postanowienia i zarządzenia możesz złożyć także zażalenie na czynności naruszające Twoje prawa (art. 302 § 2).

13. Uprawnienia procesowe

- Jeżeli złożyłeś/złożyłaś zawiadomienie o przestępstwie, na Twój wniosek wydaje się potwierdzenie złożenia zawiadomienia (art. 304b).
- Możesz złożyć wniosek o dokonanie czynności w prowadzonym postępowaniu, np. o przesłuchanie świadka, uzyskanie dokumentu, dopuszczenie opinii biegłego (art. 315 § 1).
- Twój wniosek zostanie nieuwzględniony, jeżeli (art. 170 § 1):
 - przeprowadzenie dowodu jest niedopuszczalne,
 - okoliczność, która ma być udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albo jest już udowodniona zgodnie z Twoim twierdzeniem,
 - dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności,
 - dowodu nie da się przeprowadzić,
 - wniosek o dokonanie czynności w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania lub został złożony po terminie określonym przez prowadzącego postępowanie, o którym zostałeś zawiadomiony / zostałąś zawiadomiona.
- Prowadzący postępowanie nie może odmówić Ci udziału w czynności, jeżeli złożyłeś/złożyłaś wniosek o jej przeprowadzenie (art. 315 § 2).
- Możesz zażądać dopuszczenia do udziału w innych czynnościach postępowania. Prokurator może odmówić Ci udziału w tych czynnościach w szczególnie uzasadnionym przypadku ze względu na ważny interes postępowania (art. 317).
- Jeżeli czynności postępowania nie będzie można powtórzyć, możesz wziąć w niej udział, chyba że zachodzi niebezpieczeństwo utraty lub zniszczenia dowodu w razie zwłoki (art. 316 § 1).
- Jeżeli istnieje obawa, że świadka nie będzie można przesłuchać na rozprawie, możesz wystąpić o jego przesłuchanie przez sąd lub zwrócić się do prokuratora o spowodowanie przesłuchania świadka w tym trybie (art. 316 § 3).
- Jeżeli w postępowaniu zostanie dopuszczony dowód z opinii biegłego, możesz wziąć udział w

przesłuchaniu biegłego oraz zapoznać się z jego opinią, jeżeli została złożona na piśmie (art. 318).

- Możesz zażądać, by Cię przesłuchano, jeżeli odstąpiono od tej czynności w śledztwie lub dochodzeniu. Twoje żądanie nie zostanie uwzględnione, gdy będzie to prowadziło do przewlekłości postępowania (art. 315a).
- Możesz złożyć zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania (śledztwa lub dochodzenia) (art. 306 § 1 i 1a) w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia. Przysługuje Ci w związku z tym prawo do przejrzenia akt sprawy, które prokurator może udostępnić Ci także w formie elektronicznej (art. 306 § 1b).
- Możesz złożyć zażalenie na bezczynność organu, jeżeli w ciągu 6 tygodni od złożenia zawiadomienia o przestępstwie nie zostaniesz powiadomiony/powiadomiona o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia (art. 306 § 3).
- Możesz złożyć wniosek o uzupełnienie śledztwa lub dochodzenia. Wniosek należy złożyć w terminie 3 dni od daty końcowego zaznajomienia podejrzanego z materiałami postępowania (art. 321 § 5).
- Możesz złożyć zażalenie na postanowienia i zarządzenia zamykające drogę do wydania wyroku (chyba że ustawa stanowi inaczej), co do środka zabezpieczającego oraz jeżeli jest to przewidziane w ustawie (art. 459). Oprócz zażaleń na postanowienia i zarządzenia możesz złożyć także zażalenie na czynności naruszające Twoje prawa (art. 302 § 2).

Pamiętaj, że jesteś obowiązany/obowiązana:

- poddać się oględzinom i badaniom niepołączonym z zabiegiem chirurgicznym lub obserwacją w zakładzie leczniczym, jeżeli od stanu Twojego zdrowia zależy karalność czynu (art. 192 § 1),
- wskazać adresata (tzn. osobę lub instytucję z danymi adresowymi) dla doręczeń w kraju lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, kiedy tam nie przebywasz; jeżeli tego nie zrobisz, pismo zostanie wysłane na ostatnio znany adres i uznane za skutecznie doręczone (art. 138),
- podać nowy adres, gdy zmieniłeś/zmieniłaś miejsce zamieszkania lub pobytu, w tym także z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie (tymczasowego aresztowania, osadzenia w zakładzie karnym w celu odbycia kary); jeżeli tego nie zrobisz, pismo zostanie wysłane na dotychczasowy adres (w tym na adres oznaczonej skrytki pocztowej) i uznane za skutecznie doręczone (art. 139).

Przesłuchanie przez konsula

Jeżeli przebywasz za granicą, możesz być przesłuchany/przesłuchana przez konsula. Przesłuchanie może się odbyć tylko wtedy, gdy wyrazisz na to zgodę. W takim wypadku nie stosuje się przepisów o obowiązku stawiennictwa i konsekwencji z tym związanych czy też przepisów pozwalających na przesłuchanie w drodze wideokonferencji, przepisów o ochronie pokrzywdzonego, przepisów o udziale w przesłuchaniu innych osób, jak biegły lekarz czy psycholog (art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2020 r. poz. 195 i 1086)).

Pamiętaj, że jeżeli przedstawione pouczenie wydaje Ci się niejasne lub niepełne, możesz żądać od prowadzącego postępowanie dodatkowych, szczegółowych informacji o Twoich uprawnieniach i obowiązkach.

Masz obowiązek złożenia w aktach sprawy oświadczenia potwierdzającego otrzymanie niniejszego pouczenia.

Potwierdzam otrzymanie pouczenia

.....
(data, podpis)

